

ปริมาณคำศัพท์ที่จำเป็นและกลวิธีพื้นฐานในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 กลวิธี

NECESSARY VOCABULARY SIZE AND TWO BASIC STRATEGIES IN ENGLISH VOCABULARY LEARNING

เพราพิลาส บุรณะวนิชกุล

อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Email: phraophilard.bu@spu.ac.th

โสสมพิทยา อบรม

อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Email: sompittaya.ob@spu.ac.th

บทคัดย่อ

การเรียนรู้คำศัพท์มีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และเข้าใจภาษาอังกฤษทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การขาดความรู้ด้านคำศัพท์นำมาซึ่งความยากลำบากในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนควรรู้คำศัพท์ในปริมาณไม่น้อยกว่า 2,000 คำเพื่อเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ ผู้เรียนควรศึกษาวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องจำและการจดบันทึก ในการใช้กลวิธีท่องจำ ผู้เรียนควรเน้นคำศัพท์ที่ตนเองสนใจหรือเกี่ยวข้องใช้งานอยู่ และควรท่องจำประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้จำคำศัพท์นั้นได้ยาวนาน การท่องจำเสียงดังทำให้จำได้ดีกว่าการท่องจำในใจ ส่วนการจดบันทึกคำศัพท์นั้น เป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน ในการทบทวนและจดจำคำศัพท์ รวมถึงเรียนรู้รูปแบบประโยคที่นำคำศัพท์นั้นไปใช้งานได้

คำสำคัญ : ปริมาณคำศัพท์ การเรียนรู้คำศัพท์ กลวิธี การท่องจำ การจดบันทึก

ABSTRACT

Vocabulary learning has a high level of effect on English language understanding and learning with regard to 4 skills: listening, speaking, reading, and writing. A lack of vocabulary knowledge causes learners to have difficulties in learning English. Learners should have necessary vocabulary of at least 2,000 words for proper comprehension of English. Learners need to be educated with vocabulary learning strategies, especially memorization and note taking. By using a memorization strategy, the learners should focus on words they are interested in or words that are related to their job. These word stocks should be repeatedly memorized and repeated them over and over for storing in long-term memory. Memorizing words aloud yields better results than memorizing words silently. Meanwhile, note taking is a beneficial strategy for reviewing, retrieving, and memorizing the words as well as in using words in sentence patterns.

KEYWORDS : vocabulary size, vocabulary learning, strategies, memorization, note taking

บทนำ

สิ่งที่ปัญหาใหญ่ของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองก็คือการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ถ้าโครงสร้างภาษาเป็นเหมือนโครงกระดูกทั้งหมดของภาษา คำศัพท์ก็เปรียบเสมือนอวัยวะต่างๆ และเลือดเนื้อที่ทำให้ร่างกายมีชีวิต (Harmer, 1997) จึงมีการวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการรู้คำศัพท์ที่มีประสิทธิภาพ แบบรวดเร็ว ง่ายตาย สดุกสนาน และจำได้ยาวนาน

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพนั้น วัดได้จากการที่ผู้เรียนมีความเข้าใจ และสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนั้นเกี่ยวข้องกับตัวแปรมากมาย เช่น แรงจูงใจ ความสนใจของผู้เรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ กลวิธีการเรียนรู้ และการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการเรียนภาษา ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ (Asgari and Mustapha, 2011) แต่วิธีการที่ดีที่สุดในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นยังไม่มีข้อสรุปชัดเจน อันเนื่องมาจากมีปัจจัยมากมายที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ (de Groot, 2006) อย่างไรก็ตามในบทความนี้จะได้กล่าวถึงประเด็นกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ (1) ปริมาณของคำศัพท์ที่ต้องรู้จำเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (2) กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์โดยการท่องจำและการจดบันทึก

ปริมาณคำศัพท์ที่จำเป็น

สำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง คำถามหนึ่งที่สำคัญก็คือ “ต้องรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างน้อยเพียงใดจึงจะสามารถเข้าใจและใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ?” มีคำตอบได้หลายอย่างสำหรับคำถามนี้ แต่คำตอบหนึ่งที่เป็นไปได้ก็คือ ให้อายุที่แรงจูงใจของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ ว่าต้องการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ถึงระดับใด ในชั้นเรียนของผู้เขียนบทความ ผู้เรียนบางคนมีแรงจูงใจแค่สอบให้ผ่านวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น บางคนขอเพียงอ่านตำราภาษาอังกฤษและสื่อสารในชีวิตประจำวันได้บ้างก็พอ ในขณะที่บางคนต้องการเรียนให้ได้ในระดับใกล้เคียงเจ้าของภาษาเลยทีเดียว ในแต่ละระดับความต้องการจำนวนคำศัพท์ที่ต้องรู้ก็ย่อม

ต้องแตกต่างกันไปเช่นกัน งานวิจัยจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างแรงจูงใจและคะแนนสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาอื่นเป็นภาษาที่สอง (Schmidt and Watanabe, 2001; Masgoret and Gardner, 2003; Csizér and Dörnyei, 2005; Bernaus and Gardner, 2008; Yu and Watkins, 2008)

Goulden, Nation and Read (1990) ได้ประเมินว่ามีคำศัพท์ที่ผู้เรียนระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ สามารถเข้าใจกลุ่มคำศัพท์อย่างน้อย 17,000 กลุ่มคำศัพท์ที่มีรากศัพท์จากคำเดียวกัน (word families) (กลุ่มคำศัพท์ เช่น happy, unhappy, happiness เป็นต้น) หรือ ถ้าแยกเป็นคำศัพท์เดี่ยวๆ ก็ประมาณ 40,000 คำ Saragi, Nation and Meister (1978) พบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษต้องรู้คำศัพท์อย่างน้อย 3,600 คำ จึงสามารถอ่านตำราเรียนเฉพาะสาขาที่เป็นภาษาอังกฤษได้เข้าใจ ขณะที่ Nation (2006) กล่าวว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ที่รู้คำศัพท์ที่มีความถี่สูงในการถูกใช้จำนวน 2,000 คำ สามารถอ่านตำราภาษาอังกฤษได้เข้าใจ 80% ของเนื้อหาที่อ่าน Laufer (1992) แนะนำว่า ผู้เรียนที่รู้คำศัพท์ 3,000 คำขึ้นไป สามารถเข้าใจบทความที่อ่านได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับกับ Zhang and Annual (2008) รายงานว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่รู้คำศัพท์ที่มีความถี่สูงในการนำมาใช้ 2,000-3,000 คำ มีความสามารถในการทำข้อสอบความเข้าใจในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม Moghadam, Zainal, and Ghaderpour (2012) พบว่า ถ้านำความแตกต่างระหว่างบุคคลมาพิจารณาพบว่า ในการอ่านตำราเรียนภาษาอังกฤษเข้าใจ ผู้เรียนบางคนรู้คำศัพท์ที่มีความถี่สูงในการนำมาใช้น้อยกว่า 2,000 คำ แต่ผู้เรียนบางคนรู้คำศัพท์มากกว่านั้น

นอกจากนี้ ยังพบว่าแม้ว่าการเรียนรู้จำนวนคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองมีความก้าวหน้า และอาจมีเหนือกว่าผู้เรียนเจ้าของภาษา แต่อย่างไรก็ตามความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และความหมายหลากหลายของคำ ก็ยังด้อยกว่าผู้เรียนเจ้าของภาษาอยู่ 2-3 ปีอยู่ดี และช่องว่างด้านคำศัพท์ก็ยังคงมีอยู่ต่อไป (Mancilla-Martinez and Lesaux, 2011)

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยทั่วไป จำเป็นต้องรู้คำศัพท์ที่มีความถี่สูงในการถูกใช้ไม่น้อยกว่า 2,000 คำ จึงสามารถอ่านตำรา

ภาษาอังกฤษเข้าใจได้ ขณะที่ผู้ที่ต้องการเรียนให้ได้ในระดับใกล้เคียงเจ้าของภาษานั้น ควรรู้คำศัพท์ให้ได้ใกล้เคียง 40,000 คำ

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์

Chamot and Kupper (1989) กล่าวว่า“กลวิธีการเรียนรู้” เป็นเทคนิคซึ่งผู้เรียนใช้ในการทำความเข้าใจ เก็บรักษา และเรียกคืนความจำเกี่ยวกับข้อมูลและทักษะต่างๆ นอกจากนี้ Oxford (2003) ได้นิยาม กลวิธีการเรียนรู้ภาษาว่าเป็น “การกระทำพิเศษที่ผู้เรียนกระทำขึ้น เพื่อให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น มีความสนุกสนานมากขึ้น ควบคุมตัวเองได้มากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถถ่ายทอดไปยังสถานการณ์ใหม่ๆ ได้มากขึ้น” กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นส่วนหนึ่งของกลวิธีการเรียนรู้ภาษา ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของกลวิธีการเรียนรู้โดยทั่วไปเช่นกัน (Nation, 2001)

Gu (1994) นิยาม “กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์” ว่าเป็นกลวิธีเฉพาะที่ผู้เรียนภาษาที่สองใช้ เพื่อให้ได้รู้ความหมาย คำศัพท์ใหม่ในภาษาที่สอง ขณะที่ Cameron (2001) นิยาม กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ว่าเป็น “การกระทำที่ผู้เรียนกระทำเพื่อให้ตนเองเข้าใจและจดจำคำศัพท์แต่ละคำ” ส่วน Catalan (2003) นิยามว่าเป็น “ความรู้เกี่ยวกับกลไก (กระบวนการกลวิธี) ที่ใช้เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ เช่นเดียวกับขั้นตอนหรือการกระทำที่ผู้เรียนใช้เพื่อ (ก) ค้นหาความหมายของคำที่ไม่ทราบความหมาย (ข) เพื่อเก็บรักษาการรู้คำศัพท์ไว้ในความจำระยะยาว (ค) เพื่อเรียกคืนความรู้ด้านคำศัพท์เมื่อต้องการ และ (ง) เมื่อต้องการใช้คำศัพท์นั้นในการพูดหรือการเขียน” กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีอยู่มากมาย แต่ในบทความนี้ขอกล่าวถึงเฉพาะการท่องจำและการจดบันทึกเท่านั้น เนื่องจากเป็นกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์พื้นฐานที่นักศึกษามหาวิทยาลัยนิยมใช้ (Lawson and Hogben, 1966; Mayuree Siriwan, 2007; Asgari and Mustapha, 2011; Kantatip Sinhaneti and Kyaw, 2012; Alharthi, 2014; Kulikova, 2015)

การท่องจำ

การท่องจำ นั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้คำศัพท์เป็นอย่างยิ่ง ถ้าผู้เรียนไม่สามารถจำคำศัพท์และรู้ความหมายของคำๆ นั้นได้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างไร

Nation (2001) ชี้ให้เห็นว่า การท่องจำเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนคำศัพท์ เพราะว่ามีผลอย่างมากที่ผู้เรียนต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ที่ได้ฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ไม่เพียงต้องรู้คำศัพท์แต่ละคำเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจความหมายในแต่ละบริบทด้วย Oxford (1990) นิยาม การท่องจำ ว่าเป็นการพูดหรือทำบางสิ่งซ้ำแล้วซ้ำเล่า ฟังบางสิ่งหลายๆ ครั้ง ผูกเชื่อมโยงและเลียนแบบเสียงของเจ้าของภาษา ในทำนองเดียวกัน Wenden (1991) ได้นิยามว่าเป็นการเลียนแบบตามรูปแบบภาษา โดยการฝึกฝนซ้ำๆ

การท่องจำคำศัพท์ใหม่ในแต่ละวัน

เมื่อพูดถึงการเรียนคำศัพท์ ผู้เรียนจำนวนมากมักจะตั้งคำถามว่า “เราควรเรียนรู้คำศัพท์จำนวนกี่คำในแต่ละวัน?” แล้วมีการตั้งเป้าหมายเป็นการเรียนรู้ในระยะยาว เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องพบได้เสมอในการเรียนภาษาอังกฤษ ปัญหาก็คือในชีวิตจริง ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนเท่านั้น ดังนั้นการท่องจำคำศัพท์ทุกวันจึงต้องอาศัยความตั้งใจ แรงจูงใจ และความมีวินัยในตนเอง Gullekson (2014) ให้ความเห็นว่า มีคำแนะนำมากมายเกี่ยวกับจำนวนคำศัพท์ที่ควรท่องในแต่ละวัน แต่สำหรับ Gullekson เขาแนะนำไว้ 3 ระดับดังนี้ (1) ระดับอนุรักษให้ท่องวันละ 5-8 คำ (2) ระดับเข้มข้นให้ท่องวันละ 25-40 คำ เป็นระดับที่ผู้เรียนภาษาแบบเร่งรัด เรียนในสถานศึกษาเรียนในหนึ่งวัน (3) ระดับทนทาน ให้ท่องวันละ 100 คำขึ้นไป เป็นระดับที่ผู้เชี่ยวชาญด้านความจำกล่าวอ้าง โดยใช้เทคนิคช่วยการจำว่าสามารถทำได้

Gullekson กล่าวว่าถ้าท่องจำวันละ 5-8 คำ ผู้เรียนอาจมีเวลาทบทวนคำศัพท์ใหม่ๆ มากขึ้น แต่การเรียนก็เป็นไปอย่างช้าๆ ส่วนระดับเข้มข้น (25-40 คำต่อวัน) ผู้เรียนอาจสามารถท่องได้ แต่จะมีเวลาในการทบทวนคำศัพท์ใหม่ๆ เหล่านั้นได้มากพอในระยะยาวหรือไม่ ยังเป็นปัญหาที่น่าคิด และระดับทนทาน (100 คำขึ้นไปต่อวัน) Gullekson กล่าวว่าเขาไม่เคยเห็นคนที่ประสบความสำเร็จโดยใช้การท่องระดับนี้เลย เพราะการเรียนภาษาเป็นทักษะ ต้องมีการฝึกฝน และนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเรื่องไร้ประโยชน์ที่จะเสียเวลาจดจำคำศัพท์จำนวนมากเช่นนี้ในระยะเวลานานสั้น Gullekson จึงแนะนำว่า

ในแต่ละวันควรท่องคำศัพท์ใหม่ประมาณ 15 คำ ซึ่งทำให้เรามีเวลาเพียงพอในการทบทวนคำศัพท์ใหม่ๆ เหล่านั้น และถ้าทำดังนี้ ในหนึ่งปีเราจะสามารถจำคำศัพท์ได้มากกว่า 5,000 คำ

การมีชุดความคิดว่าต้องท่องจำคำศัพท์ให้ได้วันละกี่คำนั้น เป็นเรื่องอันตราย อาจนำไปสู่การเสียเวลาอย่างสูญเปล่า เกิดความคับข้องใจและหมดกำลังใจในที่สุด ในการเรียนรู้คำศัพท์ควรเรียนรู้คำศัพท์จากพื้นฐานความสนใจ หรือความต้องการใช้คำศัพท์นั้นๆ ของเรามากกว่า เทคนิควิธีการเรียนบางวิธีก็ช่วยเร่งให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว แต่ทว่าบางวิธีก็เป็นการสูญเสียเวลาเปล่า (Dunlosky et al., 2013)

นอกจากนี้ คำศัพท์แต่ละคำนั้น หายากมากที่มีความหมายเฉพาะเพียงความหมายเดียวเท่านั้น แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทที่ประกอบคำศัพท์นั้นๆ ทำให้คำศัพท์นั้นมีหลายความหมาย เช่น คำว่า “set” มีความหมายมากถึง 23 ความหมาย (Concise Oxford English Dictionary, 2008) และยัง มีการผสมคำร่วมกับคำอื่นๆ อีก ซึ่งเป็นรูปแบบเฉพาะ เช่น กลุ่มคำที่ต้องใช้ร่วมกันเสมอ (collocations) เราใช้ “fast food” ไม่ใช่ “quick food” แต่ใช้ “a quick meal” ไม่ใช่ “a fast meal” เป็นต้น (O’Dell and McCarthy, 2008)

นอกจากนี้ยังมี สำนวน (idioms, slangs, phrasal verbs และ expressions) อีกมากมาย ซึ่งไม่ได้แปลความหมายตามตัวของคำศัพท์ที่ละตัว แต่มีความหมายของสำนวนเฉพาะนั้นๆ เช่น “Now I’m really in the soup.” ไม่ได้แปลว่า “ตอนนี้ฉันกำลังอยู่ในน้ำซุพ” แต่แปลว่า “ตอนนี้ฉันกำลังประสบปัญหาหนัก” (Spears, 2005) การเรียนรู้คำศัพท์เป็นคำๆ เฉพาะความหมายเดียว จึงเป็นข้อด้อยในการเรียนภาษาอย่างหนึ่งของผู้เรียน

ดังนั้น ในการเรียนรู้คำศัพท์ในแต่ละวัน ควรที่จะศึกษาคำศัพท์นั้นๆ ตามระดับความรู้, ความสนใจ และความต้องการใช้ของเราในปัจจุบันเป็นหลัก Gu and Johnson (1996) ได้สรุปไว้ว่า การเลือกใส่ใจ ความคิดริเริ่มด้วยตนเอง และความตั้งใจโดยเจตนาในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ สามารถช่วยเพิ่มปริมาณคำศัพท์และความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้

การท่องเสียงดัง และการท่องในใจ

ในการท่องจำ เราต้องเห็นคำศัพท์ (ตัวอักษร) ที่จะท่องจำก่อน นั่นคือการสร้างเส้นทางการจำผ่านทางสายตา เราจดจำคำศัพท์ได้ เพราะเราเคยเห็นคำศัพท์นั้นๆ มาก่อน คนเรามักจำได้ดีโดยอาศัยความจำจากการมองเห็น ในการท่องจำด้วยเสียงดังนั้น เราได้เพิ่มเส้นทางความจำเพิ่มขึ้นอีกเส้นทางหนึ่งผ่านทางเสียง ซึ่งในการท่องจำในใจจะมีเส้นทางการจำผ่านทาง การมองเห็นเพียงอย่างเดียว (MacLeod, 2011; MacLeod et al., 2010; Ozubko and MacLeod, 2010; Ozubko, Gopie, and MacLeod, 2012)

ในงานวิจัยของ MacLeod et al. (2010) เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความจำ ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้คำศัพท์ เรียกว่า “ประสิทธิภาพการผลิตผล” (production effect)

ประสิทธิภาพการผลิตผล หมายถึง ข้อได้เปรียบของหน่วยความจำในการท่องจำเสียงดัง ที่มีต่อการท่องจำในใจ กล่าวคือ การท่องจำด้วยเสียงดังช่วยในการสร้างความจำในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ได้ดีกว่าการท่องจำในใจ

งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการผลิตผล มักเป็นการวิจัยแบบการทดลอง โดยให้ผู้เข้าร่วมทำการทดลอง ศึกษารายการคำศัพท์ โดยครึ่งหนึ่งในรายการคำศัพท์ใช้วิธีการท่องจำด้วยเสียงดัง และอีกครึ่งหนึ่งใช้วิธีท่องจำในใจ แล้วตามด้วยการทดสอบความจำเกี่ยวกับคำศัพท์ในรายการที่ท่องจำ ผลการทดลองพบว่า การท่องจำด้วยเสียงดัง ทำให้จำคำศัพท์ได้ดีกว่าการท่องจำในใจถึง 10-20% พบทั้งการทดสอบแบบระลึกได้ (recall-ความจำที่จำได้ทันทีโดยไม่อาศัยสิ่งชี้แนะ) และการทดสอบแบบจดจำได้ (recognition-ความจำที่จำได้โดยต้องอาศัยสิ่งชี้แนะ) ประสิทธิภาพการผลิตผล ช่วยเพิ่มความจำ เพราะว่า มันสร้างความเด่นชัดในความจำขึ้น เมื่อเราท่องจำคำศัพท์เสียงดัง นอกจากความจำที่เราสร้างจากการได้เห็น (ตา) แล้ว เรายังสร้างความจำจากการได้ยิน (หู) อีก จึงสรุปได้ว่า ในการท่องคำศัพท์ควรท่องเสียงดัง มากกว่าท่องในใจ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจำมากขึ้น (Bodner and Taikh, 2012; Bodner, Taikh, and Fawcett, 2014; Fawcett, 2013; Forrin, MacLeod, and Ozubko, 2012; Lin and MacLeod, 2012; MacLeod, 2011; MacLeod, et al.,

2010; Ozubko, Gopie, and MacLeod, 2012; Ozubko, Hourihan, and MacLeod. 2012; Ozubko and MacLeod, 2010; Richler, Palmeri, and Gauthier, 2013)

การท่องจำ: การเรียนรู้แบบจับคู่เชื่อมโยง

การท่องจำถูกนำมาใช้เป็นเวลานานแล้ว เราพบว่าเด็กไทยถูกสอนให้ท่องจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมาตั้งแต่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ เทคนิคพื้นฐานในการเรียนภาษาที่สอง คือ การท่องคำศัพท์ที่ใช้เพื่อช่วยในการจดจำคำศัพท์ใหม่ๆ การท่องคำศัพท์เป็นเทคนิคช่วยจำวิธีหนึ่ง ซึ่งใช้วิธีการเชื่อมโยงสิ่งที่รู้ หรือเข้าใจอยู่แล้วไปสู่สิ่งใหม่ เพื่อให้จดจำได้ดีขึ้น

ในทางจิตวิทยาได้มีการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้แบบหนึ่งเรียกว่า การเรียนรู้แบบจับคู่เชื่อมโยง [Paired-associate (PA) learning] ค้นคิดโดย Mary Whiton Calkins ในปี 1894 ใช้วิธีการทดลองที่ให้ผู้เรียน เรียนรู้จับคู่สิ่งเร้ากับการตอบสนอง เมื่อผู้ทดลองแสดงสิ่งเร้าให้ผู้เรียนได้รับรู้ ผู้เรียนต้องแสดงการตอบสนองที่คู่กันให้ถูกต้อง จึงถือว่าเกิดการเรียนรู้ วิธีการนี้เป็นเครื่องมือมาตรฐานในการศึกษาการเรียนรู้ของมนุษย์ (Hilgard, 1987)

วิธีการเรียนรู้แบบจับคู่เชื่อมโยงสิ่งของ 2 สิ่ง (โดยปกติจะเป็นคำศัพท์) สิ่งเร้า-การตอบสนองนี้ อธิบายให้เข้าใจได้ดังนี้ เมื่อผู้เรียนท่องจำคำแบบจับคู่เชื่อมโยง คำว่า “นก” (สิ่งเร้า) คู่กับ “กรง” (การตอบสนอง) เมื่อผู้ทดสอบแสดง คำว่า “นก” (สิ่งเร้า) ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนต้องตอบคำว่า “กรง” (การตอบสนอง) ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง แสดงว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าตอบคำอื่นๆ แสดงว่าผู้เรียนยังไม่เกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบจับคู่เชื่อมโยงนี้ มีความสำคัญในฐานะที่อธิบายการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ของผู้เรียน สารสำคัญของการเรียนรู้แบบจับคู่เชื่อมโยง ก็คือ เมื่อมีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงคำใหม่นั้นกับความหมายของคำๆ นั้น ขบวนการเรียนรู้เกิดขึ้น 2 ขั้นตอน ขั้นแรกเมื่อเกิดการเรียนรู้คำใหม่ (การตอบสนอง) และขั้นที่สอง เกิดการสร้างเชื่อมโยงระหว่างความหมายของคำ (สิ่งเร้า) และคำใหม่ (การตอบสนอง) ตัวอย่างเช่น ผู้เรียน เรียนรู้คำใหม่ “Ant” ผู้เรียนต้องเชื่อมโยงกับความหมายกับคำใหม่ (มด = Ant) ถ้าผู้เรียนสามารถตอบสนองได้ถูกต้อง ก็เกิดการเรียนรู้คำว่า “Ant” ขึ้น ในการเชื่อมโยงนี้ ผู้เรียนสามารถจำบาง

ส่วนของคำความหมาย (สิ่งเร้า) ได้ แต่การตอบสนอง (คำศัพท์) ต้องจำทั้งหมด จึงเกิดการเรียนรู้ (Deese and Hulse, 1967)

การท่องจำซ้ำ : จำนวนครั้งของการท่องจำซ้ำ และการเว้นระยะการท่องจำซ้ำ

การท่องจำซ้ำ เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการสร้างความจำระยะยาว จากงานวิจัยพบว่า การท่องคำศัพท์คำศัพท์อย่างน้อย 7 ครั้งขึ้นไป ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์นั้นได้ ซึ่งยังอยู่ในขั้นของความจำระยะสั้น และการได้ทบทวนความจำคำศัพท์นั้นบ่อยๆ โดยการเว้นระยะการท่องซ้ำ (เช่น เว้นระยะทุก 3 วัน, 7 วัน, 1 เดือน, 3 เดือน ฯลฯ) ยิ่งการเว้นระยะการท่องซ้ำมีความถี่มากเท่าใด จะทำให้การจำคำศัพท์นั้นถูกบันทึกเป็นความจำระยะยาวมากขึ้นเท่านั้น (Crothers and Suppes, 1967; Donovan and Radosevich, 1999; Horst, 2013; Lado, Baldwin and Lobo, 1967; Webb, 1962)

การจดบันทึกคำศัพท์

เมื่อมีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ในแต่ละครั้งเกิดขึ้น วิธีที่จะทำให้เราสามารถกลับมาทบทวนความรู้คำศัพท์นั้นๆ ได้อีกครั้ง คือ การจดบันทึก ซึ่งสามารถจดลงในสมุดบันทึกคำศัพท์ที่เราสร้างขึ้นเองในบัตรคำ หรือในหน้าหนังสือที่เราอ่านเลยก็ได้ ทั้งนี้ก็ขึ้นกับความใส่ใจ ความตั้งใจ และการตระหนักถึงความสำคัญของคำศัพท์ของผู้เรียน ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ

Oxford (1990) ให้นิยาม กลวิธีการจดบันทึกว่า “เป็นการบันทึกใจความสำคัญ หรือจุดสำคัญเฉพาะ” ในขณะที่นิยามการจดบันทึกของ O'Malley and Chamot (1990) อธิบายว่า “เป็นการบันทึกคำสำคัญและมโนทัศน์ โดยใช้คำรูปภาพ และตัวเลขแบบย่อ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนภาษา” นอกจากนี้ กลวิธีการจดบันทึก ยังเป็นกลวิธีด้านปัญญา (cognitive strategies) ที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรายงานว่าจะบ่อยมากที่สุด (White, 1996)

Schmitt and Schmitt (1995) เสนอแนะว่า ผู้เรียนสามารถบันทึกความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้ภาษาแม่ของตน ทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนคำศัพท์นั้นๆ โดยการจดจำ

ความหมายในภาษาแม่ได้ นอกจากนั้นการบันทึกคำศัพท์อื่นๆ ที่มีความหมายเดียวกัน หรือประโยคตัวอย่างที่มีคำศัพท์นั้นอยู่ ก็ทำให้ผู้เรียนมีความสะดวกในการจดจำคำศัพท์ใหม่ได้ในระยะยาว Leeke and Shaw (2000) รายงานว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ตัวชี้แนะเพื่อจำคำศัพท์ โดยการแปลความหมาย และมีบ้างที่ใช้การจำคำศัพท์โดยอาศัยบริบท หรือคำพ้องความหมาย

ข้อมูลที่ควรบันทึกลงในสมุดบันทึกคำศัพท์ ประกอบด้วย (1) คำแปลคำศัพท์นั้นเป็นภาษาแม่ของผู้เรียน (2) ภาพประกอบ (3) ลำนวน (4) ชนิดของคำ (5) การออกเสียง (6) แผนผังความสัมพันธ์ความหมาย (7) ประโยคตัวอย่าง (8) คำพ้องความหมาย (9) กลุ่มคำที่ต้องใช้ร่วมกันเสมอ (10) ความหมายของคำศัพท์นั้นในภาษาที่สอง (Schmitt and Schmitt, 1995)

การจดบันทึกคำศัพท์ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนรู้คำศัพท์เป็นอย่างยิ่ง เพราะช่วยในการทบทวนความรู้คำศัพท์ และทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผู้เรียนเป็น

ผู้จัดทำสมุดบันทึกคำศัพท์ด้วยตัวเอง สามารถดัดแปลงรายละเอียดใดๆ เพื่อให้ใช้งานสะดวกและจดจำได้ง่าย การจดบันทึกคำศัพท์จึงเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนควรนำไปใช้เพื่อประสบความสำเร็จในการเรียนรู้คำศัพท์

ข้อสรุป

คำศัพท์ถือเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนควรจดจำความหมายของคำศัพท์ที่มีความถี่สูงในการถูกใช้ ให้ได้ไม่ต่ำกว่า 2,000 คำ เพื่อจะสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจกับภาษาอังกฤษที่ตนเองศึกษา กลวิธีการท่องจำนั้นต้องหาเทคนิคที่สามารถเชื่อมโยงคำศัพท์และความหมายได้อย่างเหมาะสมกับตน ประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติมคือ การท่องจำแบบใดมีประสิทธิภาพมากกว่ากันระหว่าง (1) การท่องจำคำศัพท์อังกฤษ – คำแปลไทย หรือการท่องจำคำแปลไทย – คำศัพท์อังกฤษ (2) การท่องเสียงดังด้วยเสียงตนเอง หรือการท่องเสียงดังโดยการฟังเสียงเจ้าของภาษา

ตารางที่ 1 ตัวอย่างสมุดจดบันทึกคำศัพท์

Word	Meaning	Example sentences
Plenty /' plen.ti/ n. จำนวนมากมาย adj. มากพอ adv. อย่างเต็มที่	adj., adv. n. 1. a full or abundant supply or amount: There is plenty of time. 2. the state or quality of being plentiful; abundance: resources in plenty. 3. an abundance, as of goods or luxuries, or a time of such abundance: the years of plenty.	1. I'll be off, plenty to do. 2. We have plenty of room at the house. 3. We can still make plenty of progress. 4. I don't need any change; I have plenty of coins in my pocket.
	adj. 4. plentiful; abundant. 5. more than sufficient; ample: This helping is plenty for me.	Idiom: There are plenty of other fish in the sea. แปลว่า มีคนอื่นมากมายให้เลือก
	adv. 6. <i>Informal.</i> fully; quite: <i>plenty</i> good enough.	Synonyms: abundant, ample, aplenty, bounteous, bountiful, comfortable, cornucopian, galore, generous, liberal, plenteous, plentiful
		Antonyms: bare, minimal, scant, spare

* ดัดแปลงจากตารางของ Kinsella (2012) และข้อมูลบันทึกตามคำแนะนำของ Schmitt and Schmitt (1995)

ส่วนการจดบันทึกนั้นช่วยในการจดจำและทำความเข้าใจในแง่ของผู้บันทึก ซึ่งทำให้เกิดความน่าสนใจหรือจดจำได้ง่าย ประเด็นที่น่าสนใจศึกษาเพิ่มเติมคือ การจดบันทึกควรจดบันทึกแบบภาษาเดียวหรือสองภาษา ทั้งนี้การใช้กลวิธีทั้งสองนั้น ควรให้ความสำคัญกับคำศัพท์ที่ตนเองสนใจศึกษาหรือเกี่ยวข้อง หรือนำไปใช้งานอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์อีกมากมายหลายกลวิธี ซึ่งถ้าผู้เรียนสามารถนำกลวิธีเหล่านั้นมาใช้ร่วมกับการเรียนภาษาอังกฤษได้ ก็จะทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Alharthi, T. 2014. "Role of Vocabulary Learning Strategies in EFL Learners' Word Attrition." **International Journal of English Language and Linguistics Research**, 2 (3), 13-28.
- Asgari, A. and Mustapha, G.B. 2011. "The Type of Vocabulary Learning Strategies Used by ESL Students in University Putra Malaysia." **English Language Teaching**, 4 (2), 84-90.
- Bernaus, M. and Gardner, R.C. 2008. "Teacher Motivation Strategies, Student Perceptions, Student Motivation, and English Achievement." **The Modern Language Journal**, 92(3), 387-401.
- Bodner, G. E. and Taikh, A. 2012. "Reassessing the basis of the production effect in memory." **Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition**, 38, 1711-1719.
- Bodner, G. E., Taikh, A. and Fawcett, J. M. 2014. "The costs and benefits of production in recognition." **Psychonomic Bulletin and Review**, 21 (1), 149-154.
- Cameron, L. 2001. **Teaching languages to young learners**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Catalàn, R. M. J. 2003. "Sex differences in L2 vocabulary learning strategies." **International Journal of Applied Linguistics**, 13 (1), 54-77.
- Chamot, A.U. and Kupper, L. 1989. "Learning Strategies in Foreign Language Instruction." **Foreign Language Annals**, 22 (1), 13-22.
- Concise Oxford English Dictionary. 2008. New York: Oxford University Press Inc.
- Coxhead, A. 2000. "A new academic word list." **Tesol Quarterly**, 34 (2), 213-238.
- Crothers, E. and Suppes, P. 1967. **Experiments in second-language learning**. New York: Academic Press.
- Csizér, K. and Dörnyei, Z. 2005. "The Internal Structure of Language Learning Motivation and its relationship with Language Choice and Learning Effort." **Modern Language Journal**, 89 (1), 19-36.
- de Groot, A.M.B. 2006. "Effects of stimulus characteristics and background music on foreign language vocabulary learning and forgetting." **Language Learning**, 56(3), 463-506.
- Deese, J. and Hulse, S.H. 1967. **The Psychology of Learning**. 3rd ed. New York: McGraw Hill.
- Donovan, J. J. and Radosevich, D. J. 1999. "A meta-analytic review of the distribution of practice effect: Now you see it, now you don't." **Journal of Applied Psychology**, 84 (5), 795-805.
- Dunlosky, J., Rawson, K.A., Marsh, E. J., Nathan, M. J. and Willingham, D.T. "What Works, What Doesn't." **Scientific American Mind**, 24 (4), 47-53.

- Fawcett, J. M. 2013. "The production effect benefits performance in between-subject designs: A meta-analysis." **Acta Psychologica**, 142, 1–5.
- Forrin, N. D., MacLeod, C. M. and Ozubko, J. D. 2012. "Widening the boundaries of the production effect." **Memory and Cognition**, 40, 1046–1055.
- Goulden, R., Nation, P. and Read, J. 1990. "How large can a receptive vocabulary be?" **Applied Linguistics**, 11 (4), 341–363.
- Gu, P.Y. 1994. Vocabulary Learning Strategies of Good and Poor Chinese EFL Learners. Paper presented at The Twenty-Eighth Annual Convention and Exposition: The Annual Meeting of the Teachers of English to Speakers of Other Languages, March 8–12, 1994, Baltimore, Maryland.
- Gu, Y. and Johnson, R. K. 1996. Vocabulary learning strategies and language learning outcomes. **Language Learning**, 46 (4), 643–679.
- Gullekson, R. 2001. How Many Vocabulary Words a Day Should You Learn? Retrieved April 18, 2016, from <http://www.languagesurfer.com/2014/08/12/how-many-vocabulary-words-a-day-should-you-learn/>
- Harmer, J. 1997. **The practice of English Language Teaching**. New Edition. Harlow: Longman.
- Horst, J. S. 2013. "Context and Repetition in Word Learning." **Frontiers in Developmental Psychology**, 4 (149), 1–11.
- Hu, M. and Nation, I. S. P. 2000. "Vocabulary density and reading comprehension." **Reading in a Foreign Language**, 13 (1), 403–430.
- Hulstijn, J., Hollander, M. and Greidanus, T. 1996. "Incidental vocabulary learning by advanced foreign language students: The influence of marginal glosses, dictionary use, and reoccurrence of unknown words." **The Modern Language Journal**, 80, 327–339.
- Kinsella, K. 2012. **Academic Vocabulary Toolkit Training**. California: Dr. Kate Kinsella Educational Consulting Center.
- Kulikova, O. 2015. "Vocabulary learning strategies and beliefs about vocabulary learning: a study of beginning university students of Russian in the United States." Doctoral dissertation, Second Language Acquisition, Graduate College, The University of Iowa.
- Lawson, M.J. and Hogben, D. 1966. "The Vocabulary-Learning Strategies of Foreign-Language Students." **Language Learning**, 46 (1), 101–135.
- Lado, R., Baldwin, B. and Lobo, F. 1967. Massive vocabulary expansion in a foreign language beyond the basic course: The effects of stimuli, timing and order of presentation. Washington, D.C.: U.S. Department of Health, Education, and Welfare.
- Laufer, B. 1992. How much lexis is necessary for reading comprehension? In H. Bejoint and P. Arnaud (Eds.), *Vocabulary and applied linguistics*, pp.126–132. Basingstoke & London: Macmillan
- Leeke, P. and Shaw, P. 2000. "Learners' independent records of vocabulary." **System**, 28 (2), 271–289.
- Lin, O. Y. H. and MacLeod, C. M. 2012. "Aging and the production effect: A test of the distinctiveness account." **Canadian Journal of Experimental Psychology**, 66, 212–216.

- MacLeod, C. M. 2011. I said, you said: The production effect gets personal. **Psychonomic Bulletin & Review**, 18, 1197–1202.
- MacLeod, C. M., Gopie, N., Hourihan, K. L., Neary, K. R. and Ozubko, J. D. 2010. “The production effect: Delineation of a phenomenon.” **Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, Cognition**, 36, 671-685.
- Mancilla-Martinez, J. and N. K. Lesaux. 2011. “The gap between Spanish speakers’ word reading and word knowledge: A longitudinal study.” **Child Development**, 82 (5), 1544–1560.
- Masgoret, A-M. and Gardner R.C. 2003. “Attitudes, motivation, and second language learning: meta-analyses of studies by Gardner and associates”, In Z. Dörnyei (ed.) *Attitudes, Orientations and Motivations in Language Learning*. pp. 167-210, Oxford: Blackwell.
- Moghadam, S. H., Zainal, Z. and Ghaderpour, M. 2012. “A review on the important role of vocabulary knowledge in reading comprehension performance.” **Social and Behavioral Sciences**, 66, 555-563.
- Nation, I.S.P. 2001. **Learning vocabulary in another language**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nation, I. S. P. 2004. “A study of the most frequent word families in the British National Corpus.” In P. Bogaards & B. Laufer (Eds.), *Vocabulary in a second language: election, acquisition and testing*, pp. 3–13. Amsterdam: John Benjamins.
- Nation, I. S. P. 2006. **Learning vocabulary in another language**. (8th ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- O’Dell, F. and McCarthy, M. 2008. **English Collocations in Use: Advanced**. Cambridge: Cambridge University Press.
- O’Malley, J. M. and Chamot, A. U. 1990. **Learning strategies in second language acquisition**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ozubko, J. D., Gopie, N. and MacLeod, C. M. 2012. “Production benefits both recollection and familiarity.” **Memory & Cognition**, 40, 326–338.
- Ozubko, J. D., Hourihan, K. L. and MacLeod, C. M. 2012. “Production benefits learning; The production effect endures and improves memory for text. **Memory**, 20, 717–727.
- Oxford, R. 1990. *Language Learning Strategies. What Every Teacher Should Know*. Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Oxford, R. 2003. “Toward A More Systematic Model of L2 Learner Autonomy.” In Palfreyman, P., and Smith, R.(Eds.), *Learner Autonomy Across Cultures: Language Education Perspectives*, pp. 75-91. Great Britain: Palgrave Macmillan.
- Richler, J.J., Palmeri, T.J. and Gauthier, I. 2013. “How does using object names influence visual recognition memory?” **Journal of Memory and Language**, 68, 10–25.
- Saragi, T., Nation, I. S. P. and Meister, G. F. 1978. “Vocabulary learning and reading.” **System**, 6 (2), 72-78.
- Schmidt, R. and Watanabe, Y. 2001. “Motivation, strategy use, and pedagogical preferences in foreign language learning.” In Z. Dörnyei and R. Schmidt (eds.) *Motivation and Second Language Acquisition (Technical Report #23)*. pp. 313-359, Honolulu: University of Hawaii, Second Language Teaching and Curriculum Center.

- Schmitt, N. and Schmitt, D. 1995. "Vocabulary notebooks: Theoretical underpinnings and practical suggestions." **ELT Journal**, 49 (2), 133–143.
- Sinhaneti, K. and Kyaw, E.K. 2012. "A Study of the Role of Rote Learning in Vocabulary Learning Strategies of Burmese Students." **US-China Education Review A**, 12 (1), 987-1005.
- Siriwan, M. 2007. "English Vocabulary Learning Strategies Employed by Rajabhat University." Doctoral dissertation, English Language Studies, Graduate School, Suranaree University of Technology.
- Spears, R. A. 2005. **McGraw-Hill Dictionary of American Idioms and Phrasal**. New York: The McGraw-Hill Companies, Inc.
- Webb, W. B. 1962. "The effects of prolonged learning on learning." **Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour**, 1, 173-182.
- Wenden, A. 1991. **Learner strategies in language learning**. London: Prentice Hall.
- Wenden, A. and Rubin, J. 1987. **Learner strategies in language learning**. Englewood Cliffs: NJ: Prentice-Hall.
- White, C. J. 1996. "Note-taking strategies and traces of cognition in language learning." **RELC Journal**, 27(1), 89–102.
- Yu, B. and Watkins, D.A. 2008. "Motivational and cultural correlates of second language acquisition: an investigation of international students in the universities of the People's Republic of China." **Australian Review of Applied Linguistics**, 31 (2), 17.1-17.22.
- Zhang, L. J. and Anual, S. B. 2008. "The Role of Vocabulary in Reading Comprehension The Case of Secondary School Students Learning English in Singapore." **RELC Journal**, 39 (1), 51-76.

เพราพิลาส บุรณะวนิชกุล

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

โสมพิทยา อบรม

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการสอน ภาษาอังกฤษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม